

Když Bůh bojuje za nás (a ne my za něj)

j+s 17. 10. 2021

„Nemějte strach, Hospodin, váš Bůh, který jde před vámi, bude bojovat za vás.“ To je kratičký úryvek z Mojžíšových vzpomínek a snad si ho z Bible můžeme přivlastnit i pro sebe, ať je před námi cokoli: „Nemějte strach, Hospodin, váš Bůh, který jde před vámi, bude bojovat za vás.“

Bože, v kostele si vybavujeme a připomínáme, co jsme prožili, co jsme darovali a co zavinili a taky co nás v posledních dnech rmoutilo nebo těšilo. Soustřeď prosíme naši pozornost k tomu, co nabízíš a dáváš ty. Protože tvoje milosrdenství je nade vším, co prožíváme a oč usilujeme, a dává našemu životu směr a naději.

Tvé odpuštění bourá hradby a zasypává příkopy mezi lidmi a hlavně každému z nás otvírá dveře z opuštěnosti a beznaděje k tobě, k lásce, k radosti. Přicházej mezi nás dnes a denně, prosíme tě společně: Pane, smiluj se, amen.

Lk 4,1-13: *Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. V těch dnech nic nejedl, a když se skončily, vyhladověl. Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb.“ Ježíš mu řekl: „Je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem, ale každým slovem Božím.“ Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království země a řekl: „Tobě dám všechnu moc i slávu těch království, poněvadž mně je dána, a komu chci, tomu ji dám: Budeš-li se mi klanět, bude to všechno tvé.“*

Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: Budeš se klanět Hospodinu, Bohu svému, a jeho jediného uctívat.“ Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; vždyť je psáno, andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili a, na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen.“

Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Když ďábel skončil všechna svá pokušení, odešel od něho až do dané chvíle.

křest

Jozue 6,13-15 *Když byl Jozue u Jericha, rozhlédl se, a hle, naproti němu stojí muž a má v ruce tasený meč. Jozue šel k němu a zeptal se ho: „Patříš k nám nebo k našim protivníkům?“ Odvětil: „Nikoli. Jsem velitel*

Hospodinova zástupu, právě jsem přišel.“ I padl Jozue tváří k zemi, klaněl se a otázal se: „Jaký rozkaz má můj pán pro svého služebníka?“ Velitel Hospodinova zástupu Jozuovi odpověděl: „Zuj si z nohou opánky, neboť místo, na němž stojíš, je svaté.“ A Jozue tak učinil.

Slovo dětem: Říkává se, že hlas lidu je hlas Boží, a má to znamenat, že když něco říkají všichni nebo aspoň skoro všichni, tak že to asi bude pravda nebo skoro pravda. Jenomže často to tak nebývá. V Bibli k tomu máme příklad:

Mojžíš vedl Boží lid z otroctví do svobodné země, kterou jim Bůh slíbil. Po dlouhém trmácení byli skoro u cíle, jen ještě pár posledních překážek a jsme tam. Vyslali špiony, ať to tam v té zemi okouknou, a pak to přišlo. Drtivá většina špiónů přišla s tím, že je to jeden velký průšvih. „Proč bychom se tam trmáceli?“ povídali, „vždyť je to celé podvod. Zůstaňme tady, tady je nám dobře.“ (Tohle, co říkali, však pravda nebyla.) „Anebo víte co? Tady nezůstávejme a pojďme zpátky tam, kde jsme byli mladí, třeba to tam bude jako dřív a zase budeme mladí, no ne?“ A lidi na to slyšeli: „Tak určitě, vraťme se, mládí je prima.“ Kdyby uspořádali referendum, výsledek by byl nad slunce jasnější, šlo by se zpátky. Hlas lidu však nebyl hlas Boží, nýbrž byl to pořádný nerozum. Dva z těch špiónů (Jozue a Kálef) jim ale řekli, že to má být obráceně. Ne že hlas lidu budeme považovat za hlas Boží, ale naopak: že hlas Boží se má stát hlasem lidu. Že ne všechno, co se píše na internetu a co vám někdo pošle mailem a co si lidi vykládají, je pravda – možná to někdo mezi lidmi vypouští proto, aby někomu ublížil, a spousta jich na to skočí. Jenže ono to má být jinak, takhle: Hleďte, co říká Bůh (ten nikomu ublížit nechce, takže nelze a pomluvy nešíří). Hleďte, co říká Bůh, a až potom teprve sami mluvíte.

Takhle jim to řekli Jozue a Kálef a oni je za to málem umlátili. A jak to bylo dál, o tom víc za chvíli (na faře, kam jste teď, děti, zvány).

I. Chodí zástup okolo

Zástup mlčky obchází hradby a počítám, že napětí by se dalo krájet jak mezi těmi poutníky, tak i mezi obránci města na hradbách. Tak to bylo po šest dní, a sedmého dne přišel konečně útok. I když slovo útok asi není zrovna výstižné. Měli totiž nezvyklé zbraně: rohy, na které se dalo troubit. Ticho a troubení, nic víc. Vlastně ještě něco, ale to nebyla zbraň, ale spíš cosi jako výbava: truhlu, která jim symbolizovala Boží smlouvu. Tu nesli s sebou.

Ale netáhli se s ní z obchodních důvodů, aby s Bohem pořídili směnu. Něco jako půjdu do kostela a ty mi za to žehnej – to ne, na takové obchody Bůh nepřistupuje, je to jinak: ty mi žehnáš, Bože, a já půjdu do kostela, abych za to poděkoval.

On totiž celý ten podnik (to obcházení hradeb) probíhal takřkajíc v Boží režii. Byl součástí dlouhého příběhu – toho, jak vyrazili z otroctví a šli do svobodné země, kterou jim Bůh slíbil. Celou tu dobu je Bůh vedl a jistil a oni mu za to co chvíli nadávali a nedůvěřovali a vykládali, že je život čím dál horší. Jenže i to, co vypadá čím dál hůř, se může obrátit k dobrému: nová generace, která s nimi ty nářky nesdílí, na to snad přijde a do slíbené svobodné země vstoupí.

Nevstoupí tam snadno, jsou tu ty hradby. Ale s tím si Bůh poradí, tak jako si poradil s leccíms, co nám přišlo nepřekonatelné.

II. Komu to tu náleží

Obcházel a obcházel a sedmého dne začali dělat kravál a povykovat a troubit. Na to měli přece tu výzbroj – mají vytroubit, že tohle město patří Bohu. Někdy však lidi udělají takovou nepatřičnou zkratku a začnou vytrubovat, že tahle země patří nám. Stává se to tak, ovšem Jozue by tuhle jejich samolibou domněnku sotva sdílel. Vždyť si ještě těsně před dobýváním hradeb sám nebyl úplně jist, zda je Hospodin s nimi, a teprve se učil, že místo, na kterém stojí, patří Bohu.

Pak zavelel do akce, zástup obcházel hradby a město bylo jejich. Jozue byl od té doby vážena postava. Pomník mu nepostavili, jednak se to tehdy nedělalo a kromě toho by později šel nejspíš zase k zemi, protože celá ta akce má aspoň pro dnešní čtenáře pachut' okupace a dobývání. Tady se obvykle zastavuje čtení, když ten příběh vyprávíme dětem, a už nepokračujeme informací, že vítězové pozabíjeli ve městě muže i ženy, staré i mladé a pro jistotu i zvířata. Kolikrát tohle předtím i potom v dějinách ještě přišlo, spousta krve, hromadné hroby, chroptění a oprátky...

Není to dějepis: když je to v Bibli, tak je to vzkaz pro čtenáře všech dob, tedy i pro ty dnešní. Jozue se těsně předtím setkal s Hospodinovým poslem (čímž Bible mnohdy naznačuje, že se samotným Bohem) a ten mu ukázal, kdo že tu vede boj a jaký (totiž sám Bůh, proto taky táhli

s sebou tu archu smlouvy, aby se na to nezapomnělo). Jozue není žádný obdivuhodný vojevůdce, spíš se – podobně jako Mojžíš – připlétl v pravou chvíli tam, kde ho potřeboval Bůh. Zcela zásadní boj tu stejně jako v celé Bibli vede nikoli on, ale Bůh (nejen o jakési území, ale o lidskou duši a o duši celé lidské společnosti).

Měli vytroubit do světa, že tohle město patří Bohu, a taky to udělali. Masakr, který následoval, mě nadšením nenaplnuje, ale já tu nejsem od toho, abych snad nad Jozuem vynášel dnešní soudy: dějiny prostě takové jsou (i dnešek je takový) a člověk si pro důležitou věc umaže ruce a už to nikdo nezmění. Jen chci říct, že dnes – v jiné době a odlišné situaci – čtu Boží vůli jinak, než jak se to tehdy stalo.

III. Hospodin zachraňuje

Jozue je stejné jméno jako Ježíš. V češtině to rozlišujeme, ale jméno je to stejné a znamená „Hospodin zachraňuje“. Ostatně i Ježíš obcházel města, jen měl jinou výzbroj než Jozuovi bojovníci: totiž kázání, naslouchání a lásku.

Ježíšův příběh skončil hodně rychle a hodně brzy – on ovšem nepřišel proto, aby předvedl oslnivé vítězství, nýbrž proto, aby začal s programem, který nám tu potom přenechal (takže dál už je ten příběh na nás – proto ho ostatně vůbec čteme), a ten program je: přijmout Boží milosrdenství a pak s tím milosrdenstvím a láskou obcházet lidi, naslouchat jim, mluvit s nimi a nějak srozumitelně vytrubovat, že tenhle svět patří milosrdnému a laskavému Bohu.

Požehnání: *Do seznamu těch, komu Bůh nemá co vytknout, určitě nepatříme, a není divu, on na něm není nikdo – ani ti, kdo si to o sobě myslí. Bůh to po nás ani neřádá a přichází nás soudit svou milostí.*

Co jsme dokázali, je možná dobré a nebo to možná za mnoho nestojí, leč Boží přízeň bychom si za to stejně nekoupili. Tu nám všem Bůh dopřává jen tak, z lásky, a k tomu i svůj milosrdný pokoj, který trumfne všechny naše zkušenosti i logické úvahy i vysněné fantazie.

Tak ať vás ten přicházející pokoj Božího království ovlivňuje, usměrňuje a těší – neopustí vás a bude vás držet i s vašimi vzpomínkami, těžkostmi i očekáváními v Kristu Ježíši. Amen.